

roči ključke od blagajne. Tolovaj je zvezal Čereta in ga odvedel v sobo pri prodajalni. Nato se je začel zalagati iz blagajne z dragocenostmi, katerih je onesel za 200.000 din ter izginil.

Hitro izsleden. Zgoraj poročamo, kako je bila oplenjena od neznanega moškega sredi poldneva Černetova zlatarska trgovina v Ljubljani v Wolfovi ulici. Že 24. maja zjutraj je prišla policija tolovaja in je dobil Černe vrnjen odvzeti mu zlati zaklad. Drzen rop je izvršil 43 letni Franc Kavčič iz občine Cezanjevec pri Ljutomeru. Prvotno je bil trgovski pomočnik, izučil pa se je tudi za kuharja. Bil je že štirikrat kaznovan radi vlomnih tatvin. Černetovo trgovino je oplenil, ker je bil brezposeln in se je hotel dokopati do denarja.

Prijet pobegli kaznenec. Orožnika sta našla na Prezrenjah pri Podnartu na Gorenjskem na neznanega moškega z velikim nahrbtnikom ter citrami pod pazduho. Kakor hitro je opazil tuje orožnike, jo je ubral v gozd. V hosti je iz strahu pred orožnikom skočil s 15 m visoke skale in takel po strmem pobočju proti Podnartu, kjer so ga zgrabili delavci, ki so gradili vilo. Po aretaciji so dognali, da je padel v roke pravice vlomilec Vladislav Mežek, ki je letos dne

19. aprila pobegnil iz mariborske kaznilnice, v kateri bi bil moral sedeti še dve leti. V nahrbtniku je imel nekaj oblek, perila ter dva para čevljev. Našli so pri njem 800 din gotovine, nekaj prstanov in dve verižici. Prijeti je izvršil par ur pred aretacijo dve tatvine, pri katerih se je založil z obleko in denarjem.

Za dva uboja 15 let ječe. V Murski Soboti se je vršila zadnje dni obravnava proti Ludoviku Potočniku, čevljarškemu pomočniku iz Brezovščaka radi dvojnega uboja. Na povratku od letošnje velikonočne procesije v Ljutomeru je zadel Potočnik na dva mirno proti domu se vračajoča domačina. Potočnik je bil pijan in je izžival na ves glas na korajžo. Maks Prajner je opomnil okajenega razgrajča, naj bo miren, nakar mu je zasadi Potočnik nož v vrat. Ker je presekla Prajnerju žilo odvodnico, je zaboden takoj izkrmel. Napadenemu je priskočil na pomoč njegov prijatelj Mihael Stanjko, katerega je surovina tudi smrtno zabodel. Dvojni ubijalec je bil obsojen na 15 let ječe.

Zborovanje slov. vinogradnikov v Lendavi

V Lendavi, ob vznožju prelepih lendavskih gor, so vinogradniki, člani Vinarskega društva za Slovenijo, imeli krasno uspelo zborovanje. Že v soboto popoldne so se od vseh strani pripeljali številni vinogradniki, ki so prisostvovali tej lepi prireditvi. Na predvečer vinarskega kongresa se je najprej vršil letni občni zbor društva. Predsednik g. Šerbinec je zborovalce najprej pozdravil ter v svojem poročilu omenil, da je Vinarsko društvo v minulem letu imelo polne roke dela ter si je prizadevalo ustreči težnjam našega vinogradnika. Društvo se je zlasti mnogo ukvarjalo z viničarskim redom in drugimi važnimi vprašanji.

Podrobnejše poročilo je podal tajnik društva g. Novak, kmetijski referent iz Maribora. Kakor je iz tajniškega poročila bilo razvidno, si je Vinarsko društvo v minulem letu mnogo prizadevalo, da so se nekatere trdote viničarskega reda omilile v korist vinogradnikom in viničarjem. Vinarsko društvo je sodelovalo pri sestavi osnutka zakona o sadjarstvu in vinogradništvu, ki bi naj bil okvirni, ter pri uredbi o omejitvi zasajanja vinogradov. Za maksimirano trošarino na vino se je društvo dolgo časa potegovalo in nazadnje doseglo svoj cilj. Načelno je Vinarsko društvo še vedno za to, da se trošarina na vino sploh ukine, oziroma, da se vsaj dosežan način pobiranja trošarine ukine in naj se uvede pavšalno pobiranje trošarine. Poleg tega je Vinarsko društvo obravnavalo še

razna druga vprašanja in težkoče, ki danes tarejo slovenskega vinogradnika.

Na občnem zboru je bila sprejeta tudi sprememba pravil, s čemer bo omogočeno vinarskim in kletarskim združenjem s svojimi člani pristopiti k Vinarskemu društvu in bodo imeli iste pravice in dolžnosti kot člani združenja Vinarskega društva. S tem si bo Vinarsko društvo mnogo opomoglo in se bo število članov društva verjetno podvojilo. Velike koristi pa bodo imeli tudi člani vinarskih združenj. Na občnem zboru je bilo tudi predlagano, da bi se list »Naše gorice«, ki prinaša prekoristne nasvete našim vinogradnikom in stane letno samo 20 din, čim bolj razširil.

Na vinarskem kongresu, ki je sledil občnemu zboru, je bila ob navzočnosti uglednih zastopnikov oblasti, vinarskih strokovnjakov in številnega občinstva sprejeta resolucija, v kateri so med drugimi izražene razne želje in zahteve. Slovenski vinogradniki zlasti zahtevajo, naj bo prodaja vina po pridelovalcu naravnost konzumentom trošarine prosta. Prav tako naj bo trošarina prosto vino pri zamenjavi vina z drugimi kmetijskimi pridelki. Z vsemi možnimi javnimi sredstvi naj se podpre in pospeši ustanavljanje kletarskih za drug povsod, kjer je potreba in so dani za to pogoji. Pri zidavi združenih kleti se naj ne stavijo prevelike ovire, ki delovanje mnogo-krat onemogočajo.

Promet z raznimi umetnimi pijačami se naj prepove ali vsaj visoko obdavi. Formal-

Kratke tedenske novice

25 letnico vstopa Italije v svetovno vojno ob strani Francije in Anglije so slavili Italijani dne 24. maja.

Mednarodni poljedelski kongres v Rimu je bil slovesno odprt zadnje dni. Otvoritvi je prisostvoval tudi italijanski kralj s člani vlade. Kongresa se udeležujejo zastopniki devetih držav.

Na poziv angleškega kralja Jurija VI. je bila zadnja nedelja dan molitev za vse angleško svetovno vladarstvo.

V prostovoljni obrambni zbor za zaščito proti sovražnim padalcem in peti koloni se je prijavilo doslej v Angliji 400.000 ljudi.

Zavezniško časopisje naveda v zadnjem času pogostokrat besede rajnega francoskega marsala Focha na smrtni postelji, ki se glasi: »Če bo Francija v nevarnosti, pokličite Weyganda.« Weygand je že prevzel vrhovno poveljstvo nad zavezniško vojsko.

V francoski vojski je bilo 25. maja razrešenih dolžnosti 15 generalov, armijskih in divizijskih poveljnikov.

Zlato Belgije, Švice in Holandske pelje preko mornik »Washington« v Združene ameriške države.

Zupan od Nemcev zasedene belgijske prestolnice Bruselj je na svojem mestu pod pogojem, da bo lahko opravljal mesto po belgijskih zakonih.

Med ofenzivo porabi Nemčija za svoje motorizirane oddelke in letala dnevno 12.000.000 litrov bencina.

Popolnoma izmišljene so vse vesti v tujini, da imata Italija in Nemčija kake namere na škodo balkanskih držav. Italija ima največ razloga, da živi z balkanskimi državami v miru, ker ima z njimi povoljne trgovske sporazume. Vsa ustrahovanja balkanskih držav so pretirana, ker predstavljajo vse pretnje le cilj tuje propagande.

Belgijski ministrski predsednik Pierlot in zunanji minister Spaak sta prispela s člani vlade 27. maja v London.

Francoski ministrski predsednik Reynaud se je pripeljal zadnje nedelje z letalom v London, kjer je imel sestanek z angleškim šefom vlade Churchillom in s člani angleškega vojnega odbora. Nekaj ur za tem se je vrnil z letalom v Pariz.

Sovjetska vojska šteje 12.600.000 kadrovcv in rezervistov. Ako pa vpokliče Rusija vse vojaške obveznike od 19. do 40. leta, poveča stanje vojske na 21 milijonov mož.

Ako sprejme ameriški kongres (parlament) Rooseveltov predlog, bodo imele Zedinjene države v letu dni 50.000 letal in 500 pomorskih vojni enot. Redna vojska bo štela v kadru 280.000 mož, narodna garda pa 300.000 mož.

Sovjetsko-jugoslovanska trgovinska pogodba je odobrena, objavljena je v »Službenih novinah« 25. maja in velja za tri leta.

30 oseb je izvršilo ponesrečen napad proti koncu minulega tedna na Trockega, bivšega voditelja sovjetske politike, ki živi v prognanstvu v Mehiki.

Pesek zdravi rane. Morskemu pesku so namenili novo nalogo. Kakor poročajo iz neke berlinske kirurške klinike, je pripraven za zdravljenje okuženih ran. Gre za drobn morski pesek, ki je suh kakor v naravi in ga spravljajo v lesene zabojce razne velikosti. Ti zaboji so napravljeni tako, da morejo v njih počivati ranjeni udi, ki jih pesek obdaja od vseh strani. Pesek vsrkava izločene rane. Ta vsrkalna sila peska je tako velika, da jemlje tok izločin vsa peščena zrna iz rane s seboj.

Govoreče knjige. Dansko društvo za slepce je začelo po večletnih pripravah izdelovati gramofonske plošče s posnetki danskih književnih del. Plošče bodo dostopne vsem slepcem, v

Mogočni Jurij

Povest iz domačih hribov

»Kaaaaj?« je zasopel Končnik. Oči so se mu strašno zasvetile, v obraz je postal čisto bled, nosnice so se mu tresle.

Že je vstal. Potisnil je stol od sebe in velel zamolklo:

»Bomo že videli. Zdaj grem domov. — Plačam.«

Nekateri fantje, ki se jim je zdelo norcev preveč, so ga skušali pomiriti.

»Končnik, bodite pametni! — Ne prenaaglite se! — Saj razumete norce! — Saj smo se le šalili. — Ne besede ni res na vsem.«

Toda Končnik se ni dal pregovoriti, odhitel je, sedel na voz in odvihral proti Šentanelu. Ko je prišel do doma, je požvižgal hlapcu, mu vrgel vajeti in oddirjal v hišo.

Tilka, ki je takoj opazila mrke gube na njegovem čelu, se je prestrašila, vendar ga je prijazno pozdravila. Mož ji ni odzdravil, premeril je nekaikrat sobo gor in dol, potem je obstal pred njo in se zadržal:

»Kaj se je zgodilo, medtem ko sem bil zdoma?«

»Kaj bi se naj bilo zgodilo?« je vprašala in prebledela.

5

»Ti ne sprašuj, ampak odgovarjaj! Ti kača, ti nezvesta žena! Priznaj mi, kar si se spozabila!« Zdaj pa je bila žena užaljena. Vzdignila je glavo in odvrnila ostro:

»Vsega si pa tudi ne dam reči, da veš! Jaz nisem nič hudega storila in se nisem nikoli spozabila.«

»Fajmoštra si v hišo povabila!«

»Da, ker je otrok hudo zbolel. Hvala Bogu, zdaj je bolje!«

»In si dala otroka župniku krstiti?«

»Da, ker imam kot mati pravico skrbeti, da mi otrok ne umre brez krsta.«

»Kako pravico si svojiš? Otrok je že bil krščen.«

»Da, brezverec ga je krstil in brezverec je slabši od pogana.«

»Kaj? Meni praviš, da sem brezverec?«

»Kdor nikdar v cerkev ne gre in nedelj ne posvečuje, ta ni več kristjan.«

»To ti je fajmošter dotobal, kajne?«

»Fajmošter niso ne besede rekli zoper tebe. Fajmošter so dober gospod.«

»Moj sovražnik je. On me je iz občine izrinil. Ti pa držiš vedno z mojimi sovražniki.«

»S tvojimi prijatelji je težko držati, ker nikjer na svetu prijateljev že nimaš več.«